

Лапароскопічна хірургія

Ціла епоха в хірургії пов'язана з великими розрізами. В основі була зручність для оперуючого. Буквальний переклад самого слова «хірургія» з грецької – «рукодіяння». Хірурги «діяли руками», не замислюючись, що грубе втручання саме по собі завдає шкоди організму хворого - того самого пацієнта, заради одужання якого і проводиться операція. Важка травма підірвала захисні сили, заважала здолати недугу.

Одне з головних завдань сучасної хірургії – не просто провести успішні операції, а й завдати пацієнтам якомога менше травм. Наскільки лапароскопія дозволяє слідувати цьому?

Оперативна лапароскопія – сучасний високотехнологічний метод проведення операцій, при якому хірург отримує доступ до органу через невеликі проколи. Відеокамера з середини тіла пацієнта передає зображення на екран монітора. Це дозволяє хірургу з максимальною деталізацією бачити всі органи й утворення та за допомогою спеціального обладнання виконувати точні маніпуляції. Завдяки новітнім технологіям, фахівець на екрані монітора бачить операційну ділянку набагато краще, ніж при класичній хірургії, коли лікар покладається тільки на власний зір. На тілі пацієнта виконується лише три-п'ять невеликих розрізів від 0,5 до 1 см замість великого розрізу черевної стінки. Тож після оперативного втручання мінімізується післяопераційний біль, а отже й виникає потреба зменшення дози знеболюючих препаратів. Як наслідок, значно скорочується термін перебування в палаті інтенсивної терапії, немає необхідності в дотриманні тривалого постільного режиму, що виключає ризик розвитку пневмонії, істотно зменшується термін госпіталізації. І головне – пацієнт при тому, що вирішується його проблема зі здоров'ям, бачить виражений косметичний ефект – практично не помітні або зовсім відсутні післяопераційні рубці. У людини швидко відновлюється нормальне самопочуття, він може повернутися до звичного способу життя. Сьогодні провідна роль лапароскопії в хірургічному лікуванні онкологічних захворювань – це незаперечний факт. При «відкритих» операціях пацієнт страждає саме через травму доступу, з якою пов'язані і болі, і тривала госпіталізація, і післяопераційні ускладнення тощо. Переваги малоінвазивної хірургії безперечні. Весь необхідний обсяг втручань – а в онкології він може бути суттєвим – ми виконуємо «незначною крововтратою», зводячи до мінімуму операційну травму. Як фахівець, я можу зазначити на таких перевагах лапароскопічного доступу: повний гемостаз; під час операції тканини менше травмуються; максимально високі темпи загоєння і реабілітації; практично повна відсутність післяопераційних ускладнень; існує можливість одномоментного виконання хірургічного втручання на декількох органах.

Наскільки широкий спектр оперативних втручань, які можна виконати лапароскопічно?

Практично будь-яку операцію можливо виконати з використанням лапароскопічного доступу.

Подейкують, якщо вкрай худа людина погодиться на лапароскопію, то в неї будуть дуже помітні рубці, краще погодитись на «косметичний шов», а людям із високим ступенем ожиріння взагалі мова не йде про лапароскопію...

Після невеликих проколів для введення лапароскопічних інструментів майже не залишається рубців. І ніякий «косметичний шов» при виконанні «відкритої» операції не дасть такого косметичного ефекту, як при малоінвазивному втручанні. Щодо ожиріння – це зовсім не протипоказання для лапароскопічних операцій. Лапароскопія для повних людей має цілий ряд переваг: кількість ускладнень (пневмоній, нагноєння ран, гриж) набагато нижча, ніж у хворих, яких оперують традиційним способом.

У продовження теми: лапароскопічні операції можна безпечно проводити у хворих із множинними попередніми оперативними втручаннями, незалежно від їхньої складності та розташування попередніх розрізів на шкірі. Лапароскопія виправдана при тяжких супутніх захворюваннях. Акцентую увагу лише на тому, що в кожному конкретному випадку питання вибору технології операції вирішує хірург спільно з анестезіологом.

Сьогодні провідна роль лапароскопії в хірургічному лікуванні онкологічних захворювань – це незаперечний факт.

Але, незважаючи на очевидні переваги, лапароскопічна хірургія обростає міфами і легендами - вкрай шкідливими, а часом і небезпечними. Нажаль, ці помилкові думки іноді підтримують лікарі, які не володіють сучасним методом, щоб схилити пацієнта до «відкритої» операції.

Більш детально про міфи в лапароскопії в наступній статті.

*Завідуючий гінекологічним
відділенням КНП «Чернігівський
медичний центр сучасної онкології»*

Олександр Зуб